

เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

Forest Stewardship Council (FSC)

งานสวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตลำปาง
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

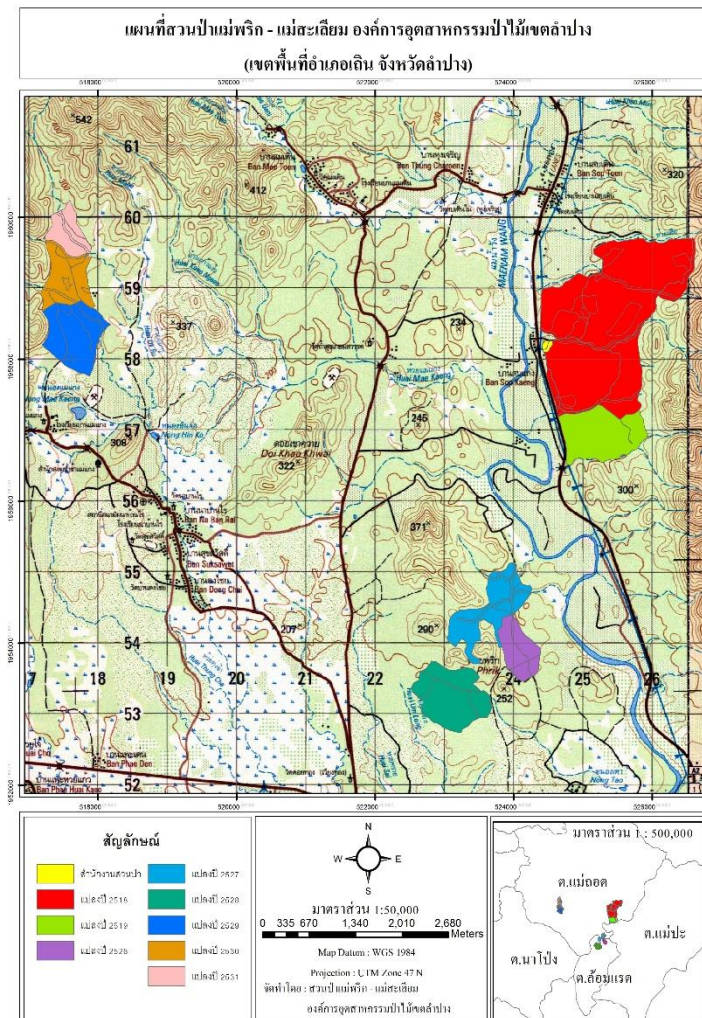

วิสัยทัศน์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
“เป็นผู้นำจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไม้จากป่าปลูก ในปี 2565”

Maephrik-Maesaliem plantation management summary สรุปการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน งานสวนแม่พริก-แม่สะเลียม องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

งานสวนป่า แม่พริก - แม่สะเลียม องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตลำปาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคเหนือบน สำนักงานตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 6 ตำบลแม่ถอด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง พิกัด UTM E 525380 / 1957107 N รับผิดชอบสวนป่าในสังกัด ดังนี้

สวนป่าแม่พริก - แม่สะเลียม แผนงานที่ 4 หมู่ที่ 6 ตำบลแม่ถอด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง พิกัด UTM Zone 47 E 525380 / 1957107 N ห่างจากอำเภอเถิน 10 กิโลเมตรห่างจากจังหวัด 90 กิโลเมตร เป็นสวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานบริษัท สงเคราะห์สหായร่วมรบเกาหลี จำกัด ที่ได้รับมอบจากกรมป่าไม้ ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เริ่มดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2533 และวันที่ 30 ธันวาคม 2540 ให้มาดูแลและบำรุงรักษา รวมพื้นที่ตามทะเบียน 9,765.68 ไร่ ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 300 - 400 เมตร กลุ่มชุดดิน m21 พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 5 ลักษณะคุณภาพดินเป็นดินต้นที่พบชั้นหินพื้น ภายใต้อายุ 50 เซนติเมตร จากผิวดิน

งานสวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตลำปาง (อ.อ.ป.)

แผนการปฏิบัติงานประจำปี 2564

ลำดับที่	แผนงาน/โครงการ	รายละเอียด/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ปริมาณงาน
1	แผนการจัดการด้านเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - แผนการทำไม้สักสวนป่า <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนเนื้อที่ - ปริมาตร - แผนการจำหน่ายไม้ <ul style="list-style-type: none"> - ปริมาตร - เป้าหมาย (รายได้) - แผนการดำเนินงานด้านสวนป่า <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกสร้างสวนป่า - การบำรุงดูแลสวนป่าแปลงเก่า - ความสูญเสียของเนื้อไม้ - ความเพิ่มพูนของเนื้อไม้ - ผลประกอบการ 	<ul style="list-style-type: none"> พื้นที่ทำไม้ (ไร่) ปริมาตร (ลบ.ม.) ปริมาตร (ลบ.ม.) รายได้ (ล้านบาท) พื้นที่ปลูกใหม่ (ไร่) พื้นที่ดูแลรักษา(ไร่) ร้อยละที่สูญเสีย ลบ.ม./ไร่/ปี ร้อยละของต้นทุน 	<ul style="list-style-type: none"> 413.95 540 540 8.68 - 9,621 10% 0.22 30%
2	แผนการจัดการด้านสังคม - สิทธิของแรงงาน - สิทธิของชุมชนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - คู่คุ้มครองความปลอดภัยการทำงาน - สวัสดิการพื้นฐาน (อุปกรณ์ความปลอดภัย, ยา ฯลฯ) - การอบรมพัฒนาประสิทธิภาพ - การใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ - กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ - การจ้างแรงงานในท้องถิ่น - การใช้ประโยชน์ที่ดินรอบสวนป่า 	<ul style="list-style-type: none"> กรรมธรรม์อุบัติเหตุ รายการสวัสดิการ จำนวนคน ข้อตกลงชุมชน จำนวนครั้ง สัดส่วนแรงงาน ร้อยละของต้นทุน 	<ul style="list-style-type: none"> 1 2 20 1 12 90:10 50%
3	แผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - อนุรักษ์ต้นไม้ดีมีค่า - การพังทลายของดิน - ความอุดมสมบูรณ์ของดิน - พื้นที่อนุรักษ์ในสวนป่า - ผลกระทบก่อนและหลังทำไม้ - กิจกรรมส่งเสริมความหลากหลายชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ป่า - ฝ่ายชลอน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนไม้อนุรักษ์ จำนวนสถานี ร้อยละ จำนวนไร่ พื้นที่ทำไม้ จำนวนครั้ง จำนวนฝาย 	<ul style="list-style-type: none"> 13 3 60% 5,749.823 413.95 3 6

การดำเนินงานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนของงานสวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม แบ่งการทำงาน ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

ด้านสิ่งแวดล้อม

สวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม ได้กำหนดพื้นที่อนุรักษ์รวมทั้งสิ้น 6,429.57 ไร่ คิดเป็น 62.57 % ของเนื้อที่สวนป่าทั้งหมด พื้นที่ตาม GPS จำนวน 10,275.78 ไร่ โดยแบ่งพื้นที่อนุรักษ์ ออกเป็นแต่ละประเภท ดังนี้

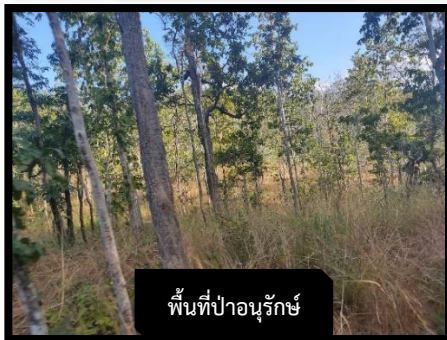
1. พื้นที่สองฝั่งลำห้วย (Stream bank)
2. พื้นที่แนวป้องกันรอบนอก (Buffer zone)
3. พื้นที่ป่าธรรมชาติ (Natural forest)
4. พื้นที่ป่าอนุรักษ์ (Forest conservative area)

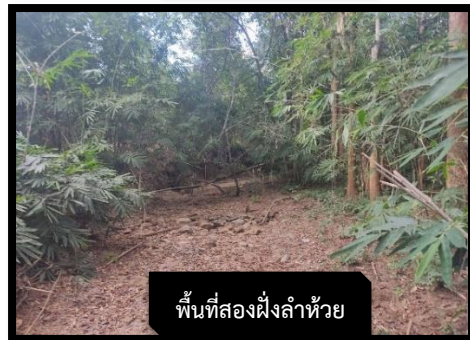
ฝ่ายชะลอความชุ่มชื้น

พื้นที่ป่าธรรมชาติ

พื้นที่ป่าอนุรักษ์

พื้นที่สองฝั่งลำห้วย

พื้นที่ที่มีคุณค่าสูงด้านการอนุรักษ์ (High conservation value area ; HCV)

หมายถึงคุณค่าของสิ่งมีชีวิต คุณค่าด้านนิเวศวิทยา คุณค่าด้านวัฒนธรรมและสังคม ที่ได้รับการพิจารณาว่ามีความโดดเด่นสำคัญมาก ทั้งในระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาคหรือในระดับโลก ซึ่งคุณค่าเพื่อการอนุรักษ์อย่างสูงนี้ จำเป็นอย่างยิ่งต้องได้รับการคุ้มครอง รวมถึงต้องสร้างมาตรการหรือแผนเพื่อการจัดการและติดตามเพื่อให้แน่ใจสิ่งที่ได้รับการพิจารณาให้อยู่ในสถานภาพ HCV นั้นยังคงอยู่หรือได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น

จากการสำรวจ และลงความเห็นกับชุมชนในการกำหนดพื้นที่ HCV ในพื้นที่สวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียมได้แบ่งพื้นที่ HCV แต่ละ ประเภทความสำคัญ ดังนี้

HCV 1.3 : Endemic species (พื้นที่ที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของชนิดพันธุ์ประจำถิ่น) เช่น เก้ง ไก่ป่า หมูป่า อีเห็น แอ้ ตุ่น บ่าง และหมาไน เป็นต้น

การตรวจติดตามด้านสิ่งแวดล้อม

หัวข้อการติดตาม	ช่วงเวลาติดตาม
ติดตามตรวจสอบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ส.ค. - ก.ย.
ฝ่ายชะลอความชุ่มชื้น	พ.ค. - ก.ค.
การป้องกันไฟป่า	ต.ค. - เม.ย.
การตรวจสอบต้นไม้อนุรักษ์	ทุกๆ 3 เดือน
การตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนการทำไม้	ก่อนทำไม้ 1 เดือน
การตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมหลังการทำไม้	หลังการทำไม้ 1 เดือน
การป้องกันการลักลอบตัดไม้และดูแลพื้นที่อนุรักษ์	ทุกวัน
การอนุรักษ์พื้นที่ที่มีคุณค่าสูง	ทุกครั้งที่มีการกิจกรรม

ด้านสังคม

ชุมชนรอบพื้นที่สวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม ประกอบด้วย 2 ตำบล คือ ตำบลล้อมแรด และ ตำบลแม่ถอด สวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม จึงมีนโยบายและแผนการจัดการด้านสังคม เพื่อให้สังคมเกิดความยั่งยืนต่อไปดังนี้

1. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตทางด้านสังคมที่ดี ของชุมชนท้องถิ่น
2. เพื่อสืบสานด้านวัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนท้องถิ่นรอบ ๆ สวนป่า
3. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กร และส่วนราชการในท้องถิ่น ในการวางแผนบริหารจัดการสวนป่า และการใช้ประโยชน์พื้นที่สวนป่า
4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสวนป่ากับชุมชนท้องถิ่น
5. เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกับชุมชนในบทบาทและกิจกรรมการดำเนินงานของสวนป่า

นโยบายเพื่อสังคมยั่งยืนของงานสวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม

1. นโยบายการจ้างงานและคนงานสวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม
2. นโยบายเกี่ยวกับสิทธิตามวัฒนธรรมและสิทธิตามกฎหมาย กับชุมชนท้องถิ่นต่อทรัพยากรป่าไม้ในสวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม

ภายใต้ข้อตกลงที่ยอมรับร่วมกันทั้ง 2 ฝ่าย

1. นโยบายด้านความร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่นใกล้เคียงของสวนป่า

แผนการจัดการด้านสังคม

1. สิทธิของแรงงาน
2. คุ้มครองความปลอดภัยการทำงาน
- 3.สวัสดิการพื้นฐาน (อุปกรณ์ความปลอดภัย ยา การประกันภัยอุบัติเหตุ)
4. การอบรมพัฒนาประสิทธิภาพ

สิทธิของชุมชนท้องถิ่น

1. การใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่
2. กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์
3. การจ้างแรงงานในท้องถิ่น
4. รับฟังความคิดเห็น แก้ไขข้อขัดแย้ง

ร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนในโอกาส

การประชุมร่วมกับผู้นำชุมชนรอบสวน

ด้านเศรษฐกิจ

1. สนับสนุนประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์และการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตไม้จากสวนป่า
2. เพื่อให้สวนป่ามีความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ โดยมีปริมาณผลผลิตต่อหน่วยอยู่ในระดับเกณฑ์มาตรฐาน และมีการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อการวางแผนการเก็บเกี่ยวผลผลิตไม้ในระยะยาวและยั่งยืน
4. เพื่อบริหารจัดการพื้นที่โดยใช้ระบบวนวัฒน (Silviculture system) ที่เหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่สวนป่า
5. เพื่อการใช้ระบบการสำรวจข้อมูลสวนป่าที่ทันสมัย ประหยัด และถูกต้องแม่นยำ
6. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายไทย และข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้ในด้าน

แผนการดำเนินงานของสวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม ประจำปี 2564

ด้านงานทำไม้

แผนการทำไม้ประจำปี 2564

- แปลงทำไม้ตัดสางแบบ thinning ครั้งที่ 2
- แปลงปี 2531 เป้าหมายปริมาตร 240 ลบ.ม. พื้นที่ 156.97 ไร่
- ยกยอดจากปี 2563 แปลงปี 2530 เป้าหมายปริมาตร 300 ลบ.ม. พื้นที่ 256.98 ไร่

ปริมาตรรวม 540 ลบ.ม. พื้นที่ทำไม้ 413.95 ไร่

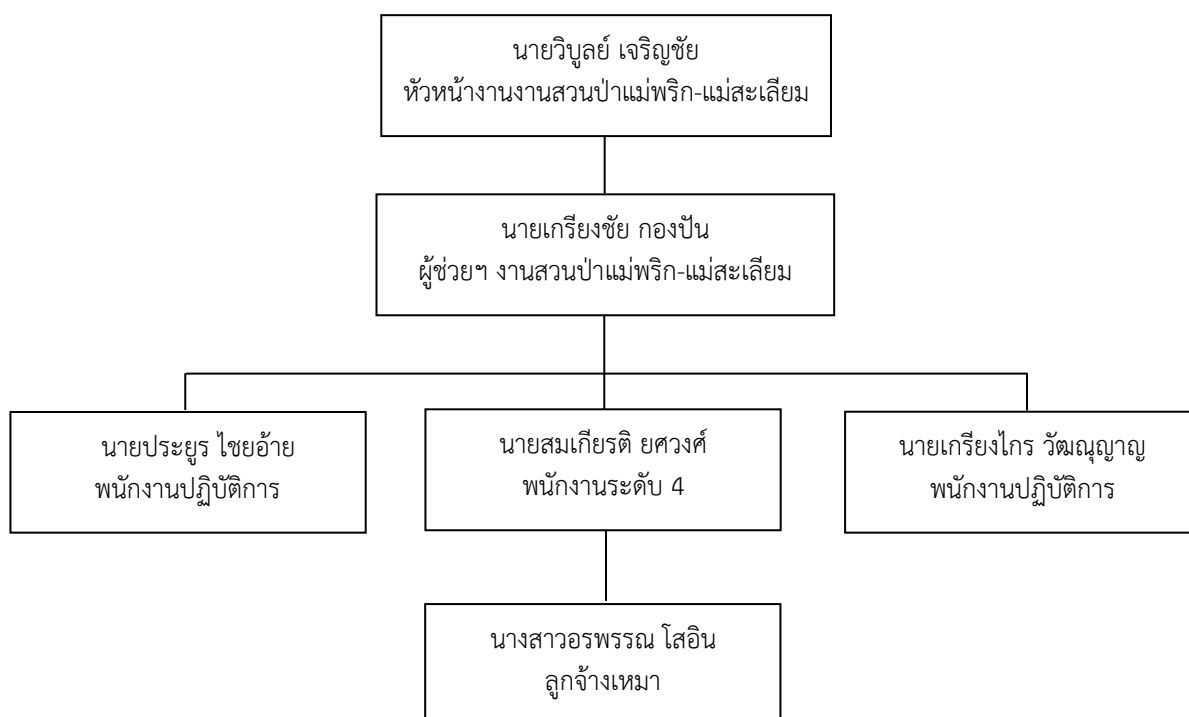
คาดการณ์รายได้ในปี 2564 ประมาณ 8,680,000 บาท

แผนการดำเนินงาน

ปี	*ทำไม้ (ลบ.ม.)	ปลูกเสริมสวนป่ารอบตัดพื้นที่สอง (ไร่)
2564	540	-
2565	300	-
2566	170	-
2567	190	-
2568	100	-

หมายเหตุ *การทำไม้ของสวนป่าไม่เกินปริมาณความเพิ่มพูนรายปี ไม่เกินศักยภาพพื้นที่ และทำการปลูกเสริมสวนป่ารอบตัดพื้นที่สองหลังทำไม้เสร็จ

อัตรากำลังงานสวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม

ผลการดำเนินงานของสวนป่า ที่ผ่านมา

สวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม มีการดำเนินงานได้ตามแผนการจัดการที่ได้กำหนดไว้ ทุกประการ ทำให้มีความยั่งยืน และสรุปผล การดำเนินงานในปี 2563 ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ ผลการทำไม้สวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม แปลง 2519 ปริมาตรรวมทั้งหมด 460.70 ลบ.ม. มีการจำหน่ายไม้ให้กับราษฎร ประชาชนทั่วไป ได้ใช้ไม้ที่ถูกต้องตามกฎหมาย

2. ด้านสิ่งแวดล้อม สวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม ดำเนินการจัดทำกิจกรรมตามแผนการจัดการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเช่น กิจกรรม สร้างฝายชะลอน้ำ การป้องกันไฟป่า การปลูกไม้ป่า ไม้ผลเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่สวนป่า มีการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในการตรวจตรา ป้องกันรักษาพื้นที่ของสวนป่า

3. ด้านสังคม สวนป่าแม่พริก-แม่สะเลียม ได้มีกิจกรรมที่บริการด้านสังคม เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในท้องถิ่น และ หน่วยงานต่างๆในท้องถิ่น การทำประกันชีวิตกลุ่ม เป็นต้นการจ่ายเป็นค่าจ้างแรงงานชุมชนรอบสวนป่าให้มีงานและมีรายได้ โดย สรุปมีการจ้างงานในท้องถิ่นและสร้างรายได้ประมาณ 1.74 ล้านบาท ในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน ทั้งสามด้าน โดยสรุป มี ความสำเร็จ และยั่งยืน ตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ทุกประการ

วิสัยทัศน์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
“เป็นผู้นำจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไม้จากป่าปลูก ในปี 2565”